

Oölogische en nidologische mededeelingen, 1940, 2

Naar bij de Redactie ingekomen gegevens samengesteld

DOOR

DE VRIES.

Slagen van een tweede broedsel bij ooievaars, *Ciconia c. ciconia*, na verstoring van het eerste legsel.

Van de twee ooievaarnesten, welke Alblasserdam rijk is, verongelukten dit jaar omstreeks 10 Mei de beide broedsels, aangezien de oude vogels tijdens een bombardement de eieren verlieten. Het eene nest werd gedurende het geheele broedseizoen in de steek gelaten, maar in het tweede nest werden opnieuw, vermoedelijk door hetzelfde paar (een der oude vogels was herkenbaar aan een ring om den linkerpoot), eieren gelegd; deze keer met meer succes, want einde Augustus zag ik vanuit mijn woning de beide jongen vlieg oefeningen maken. Tot 7 September vertoefden de jonge vogels nog in de omgeving van het nest, daarna werden zij niet meer waargenomen. (H. Ruiter).

Het is m.i. niet juist om hier van een tweede broedsel te spreken, het is een „nalegsel” (een leelijk germanisme, wie weet een beter woord?) en deze zijn bij den ooievaar, vooral als het eerste legsel nog niet lang was bebroed, heel gewoon. Het zou interessant zijn om te weten hoe lang die bebroeding in het bovenbedoelde geval geduurd heeft; naar alle waarschijnlijkheid (gezien de late terugkeer van vele ooievaars) nog maar betrekkelijk kort. (de V.).

Nest van een tortelduif, *Streptopelia t. turtur*, uit ijzerdraad vervaardigd.

Tijdens een bezoek aan de eendenkooi te L e k k e r k e r k, op 7 Juli 1940, trof ik in een klein boschje een tortel aan, broedende op twee eieren. Bij inspectie van dit legsel, constateerde ik dat het nest geheel was gebouwd van stukjes ijzerdraad, z.g. kippengaas, vermoedelijk afkomstig van een oude afrastering in de onmiddellijke nabijheid. Slechts enkele sprietjes vormden den ondergrond waarop de eieren lagen. Hoewel bij verschillende vogelsoorten nesten geheel of gedeeltelijk uit ijzerdraad geconstrueerd, zijn aangetroffen, is mij uit de literatuur geen enkel geval bekend van een tortelduivennest. Opmerkelijk is voorts dat het nest zich bevond in een omgeving waar nestmateriaal ruimschoots voorradig was, en waar op korten afstand enkele normale nesten door mij werden aangetroffen. Dit zonderlinge nest bevindt zich thans in mijn bezit. (H. Ruiter).

Van ijzerdraad vervaardigde vogelnesten zijn niet bepaald zeldzaam. In de laatste paar jaren hoorde ik o.a. van één ekster- en drie houtduifnesten, die van dit materiaal waren gemaakt en K e a r t o n beeldt (in „Our Bird Friends”) een reigernest af, dat geheel van ijzerdraad was gebouwd. Het in Limosa, 13, p. 95, vermelde houtduivennest was dan ook merkwaardiger om de standplaats dan om de gebruikte bouwstoffen. Wat het bovenbedoelde geval echter vooral interessant maakt, is het feit, dat normaal materiaal in de naaste omgeving ruimschoots voorhanden was. (de V.).

Kwikstaarten-nest van horlogeveeren.

In verband met de bespreking van vogelnesten van ijzerdraad in het vorige nummer (Limosa, 13, p. 95), laten wij hier nog een overeenkomstige mede-

deeling volgen over een stalen nest van kwikstaarten. Het is ontleend aan het tijdschrift „Onze Tuinen”, 12, 1918, No. 29, p. 116.

EEN STALEN VOGELNEST.

Het museum van natuurlijke historie te Solothurn, in Zwitserland, is in het bezit van een bijzonder vogelnest, dat door den heer Rueder is ten geschenke gegeven; het is geheel van staal opgebouwd.

Te Solothurn wonen veel fabrikanten van uurwerken en men vindt er langs den weg dikwijls gebroken veeren van klokken en horloges. Nu ontdekte de heer Rueder, een dezer fabrikanten, op een zomer een nest, dat er opvallend vreemd uitzag. Hij onderzocht het en vond dat een paar kwikstaarten hun nest geheel hadden opgebouwd uit stukken van horlogeveeren, die zij hier en daar in het dorp hadden gevonden. Het had een middellijn van 10 centimeters en was zeer comfortabel ingericht. Nadat de vogels hun broedsel hadden opgekweekt, nam de heer Rueder het nest weg en schonk hij het aan bovengenoemd museum. (van Heurn).

In de oude jaargangen van het, in 1923 ter ziele gegane „Zeitschrift für Oölogie”, komen ook mededeelingen voor van, in Zwitsersche uurwerk-industriestroken gevonden, uit defecte horlogeveeren vervaardigde musschennesten. (de V.).

Korte mededeelingen

Putter, gekruist met sijsje.

Op de vinkenbaan „De Born” nabij Wageningen werd 12 October 1940 een bastaard van den putter gevangen (*Carduelis c. carduelis* (L.) × *Carduelis spinus* (L.)). Het exemplaar is eenigen tijd later in gevangenschap gestorven en door Jb. v a n d e P e p p e l geprepareerd. A. B. W i g m a n.

Insecten-etende meeuwen.

Op den mooien warmen avond van den 3den September 1940 op een duinpad fietsende bij Kijkduin, viel het mij op, dat een honderdtal meeuwen, hoofdzakelijk zilvermeeuwen, *Larus a. argentatus* Pont., ad. en juv. en kapmeeuwen, *Larus r. ridibundus* L., welke kleiner in aantal waren, boven het achter het duin gelegen weiland rondvlogen op $\pm$ 75 m hoogte. Toen ik nader hun gedrag bestudeerde, bleek het mij, dat zij jacht maakten op daar ter plaatse in groot aantal vliegende insecten. Het was mij duidelijk, dat het hier geen insecten van klein formaat kon betreffen. Een tweetal door mij gevangen exemplaren werden door Dr G. K r u s e m a n gedetermineerd als ♀♀ zwarte huismier, *Lasius niger* L. De vogels vlogen kris en kras dooreen geregeld duikvluchten makend. Tusschen de meeuwen vlogen boerenzwaluwen, *Hirundo r. rustica* L., en groote vleermuizen, welke eveneens aan de jacht deelnamen. M. J. T e k k e.

Men zie in dit verband ook de mededeeling, door de Vries gedaan ter vergadering van 13 Oct. 1935 (Orgaan Club Ned. Vogelk., 8, p. 80) over het vangen van gerande waterkevers door stormmeeuwen. (Redactie).

Groote sterfte onder jonge zwarte sterns, *Chlidonias n. niger*, door slechte weersomstandigheden.

Een flinke kolonie zwarte sterns, gevestigd in de z.g. „Hooge Boezem”, gelegen achter mijn woning te Alblasserdam, wordt door mij gedurende